

Heikki Vestman kok

Kirjallinen kysymys synteettisten polttoaineiden hyödyntämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Synteettiset polttoaineet kehittyvät nopeasti, ja niillä on merkittävä potentiaali. Power-to-x-tekniologialla voidaan valmistaa synteettisiä polttoaineita ilman hiilidioksidista ja vedestä vähähiilisesti tuotetun sähkön avulla. Valmistusprosessi on täysin päästötön, ja siinä sidotaan ilmakehään päätyvää hiiltä uusiokäytettäväksi energiaksi.

LUT-yliopiston NeoCarbon Energy -projektin arvioinnin perusteella hiilidioksidin talteenotto ilmakehästä ja savupiipuista on välttämätöntä, jotta maapallon keskilämpötilan nousu vuosisadan loppuun mennessä voidaan rajoittaa 1,5 celsiusasteeseen. Projektin tuottaman laskelman mukaan, mikäli kaikki biopohjaiset hiilidioksidipäästöt Suomessa sijaitsevista metsäteollisuuslaitoksista otettaisiin talteen, voitaisiin niistä tehtävillä synteettisillä polttoaineilla kattaa Suomen tieliikenteen polttoainetarve kokonaisuudessaan. Asiantuntija-arvioiden perusteella synteettisiä polttoaineita voitaisiin valmistaa myös kilpailukykyiseen hintaan.

Biopolttoaineet ovat uusiutuva vaihtoehto eri liikkumismuotojen energialähteeksi, mutta valitettava haaste on näiden raaka-ainepohjan rajallisuus. Kestävät raaka-aineet ovat pääosin jo nyt käytössä, ja lisäpotentiaali raaka-aineiden osalta on erittäin rajallinen. Samasta kestävien materiaalien ja energialähteiden raaka-ainepoolista ei pystytä ammentamaan jokaiselle sektorille. Avainasemassa ongelman ratkaisemiseksi ovat synteettiset polttoaineet.

Ministeri Lintilä on aiemmassa vastauksessaan kirjalliseen kysymykseen todennut, että synteettiset polttoaineet voitaisiin luokitella uusiutuvan energian direktiivin toimeenpanossa jakeluvelvoitteen piirissä uusiutuvaksi vuoden 2022 alusta alkaen. 8.4.2021 eduskunnalle antamassaan esityksessä hallitus on kuitenkin esittämässä, että synteettiset polttoaineet tuotaisiin jakeluvelvoitteen piiriin vasta vuoden 2023 alusta. On vaikea ymmärtää, miksi hallitus ei ole pyrkinyt edistämään modernin uusiutuvan polttoaineen tuotannon ylösajoa mahdollisimman nopeasti.

Uusiutuvan energian direktiivissä synteettiset polttoaineet tunnetaan nimikkeellä RFNBO-polttoaineet (Renewable Fuels of Non-Biological Origin). Unionin käyttämä energiatuotantomuotojen luokittelu eli taksonomia määrittää sen, miten eri tavoin tuotettuja energian tuotantomuotoja kohdellaan niin unionin tukipolitiikan kuin direktiivivelvoitteiden suhteen. Ydinvoimalla tuotettu sähkö on erittäin vähähiilistä, mutta EU:n taksonomia uhkaa suhtautua ydinsähköön silti vähemmän myönteisesti kuin aurinko- tai tuulivoimalla tuotettuun sähköenergiaan. Näin on, vaikka tieteellisiä perusteita ydinsähkön rajaamiseksi kannusteiden ulkopuolelle ei ole. Myös julkisuuteen vuodettu komission tieteellinen raportti (JRC Science for Policy Report) arvioi, että ydinvoima olisi perusteltua luokitella EU:n taksonomian piirissä kestäväksi.

Kirjallinen kysymys KK 260/2021 vp

Ydinvoimalla tuotetut synteettiset polttoaineet olisivat Suomelle suuri mahdollisuus. Jo lähitulevaisuudessa Suomen ydinvoimatuotantokapasiteetti tulee kasvamaan merkittävästi. Ydinvoimailoiden kylkeen asetettavilla elektrolyysereillä voitaisiin tuottaa merkittäviä määriä uusiutuvaa sähköä. Vähähiilinen ydinsähkö olisi järkevää ohjata tieliikenteen päästöjen vähentämiseen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miksi hallitus ei lisännyt RFNBO-polttoaineita jakeluvelvoitteen piiriin jo vuoden 2022 alusta alkaen, vaan viivyttelee uuden teknologian ylösajoa vuodella,

millä toimilla hallitus aikoo ratkaista uusiutuvien biopolttoaineiden materiaalivajeen,

aikooko hallitus pyrkiä edistämään synteettisten polttoaineiden tuotannon ylösajoa ja

pyrkiikö hallitus vaikuttamaan EU:n taksonomiaan kansallisen etumme mukaisesti siten, että ydinvoima luokitellaan uusiutuvaksi energiantuotantomuodoksi?

Helsingissä 22.4.2021

Heikki Vestman kok